

Sven Rydenfelt:

**På upptäcktsfärd
i marknadsriket**

Under en lång följd av år har Sven Rydenfelt svarat för många uppfriskande inslag i samhällsdebatten. Han har framför allt

med en beundransvärd envishet predikat marknadsekonomins välsignelser – även under perioder då det var betydligt mindre opportunt än i dag. Hans debattinlägg vittnar som regel om ett brett kunskapsområde, och hans penna flyter lätt.

Boken *På upptäcktsfärd i marknadsriktet* med underrubriken "Om det frivilliga samarbetets välståndsskapande krafter" (Stockholm, 1987), som är den senaste i raden av Rydenfelts marknadsekonomiska pläderingar, erbjuder många exempel på hans pedagogiska och polemiska förmåga. Boken består av fyra huvudkapitel. I de tre första behandlas "Marknadens krafter", "Marknadens fyra hörnstenar" (fri konkurrens, fria priser, fria vinster och fritt ägande) samt "Marknadens styrning av resurser". Det avslutande kapitlet har titeln "Marknadskarameller" och utgör i princip en sammanfattning av de tre föregående delarna. Med hjälp av ett stort antal lättillgängliga exempel – från Hammurabis tid till våra dagar – försöker författaren övertyga sina läsare om marknadslösningarnas förtjänster utan några försök till en djupare analys.

Det är sålunda en inte oviktig pedagogisk uppgift som Rydenfelt har tagit sig an. Huruvida marknadsekonomi kommer att få flera anhängare genom denna bok är dock mera tveksamt. Därtill är Rydenfelts resonemang alltför onyanserat. Hans tilltro till marknadskrafternas förmåga förefaller i det närmaste reservationslös.

Några exempel kan vara på sin plats. Det är nog många som håller med Rydenfelt när han argumenterar för fler marknadsinslag inom bostads- och sjukvårdssektorn. Men menar han verkligen att renodlade marknadslösningar skulle vara helt oproblematiske inom dessa områden? Det är en fråga som läsaren inte får något riktigt svar på.

Vidare behandlas bakgrunden till den ekonomiska kris som drabbade västvärlden i mitten av 1970-talet och den ökade arbetslösheten i Västeuropa under det senaste decenniet. Här hänvisar Rydenfelt till den s k entreprenörsteori enligt vilken ökade statliga regleringar och allt

högre skattetryck skulle utgöra de egentliga orsakerna. Det skulle onekligen vara intressant för läsaren att också få ta del av vilken empirisk underbyggnad som finns för dessa teser.

Invändningarna till trots erbjuder boken en underhållande läsning. Den kan dock knappast rekommenderas som lärobok. Men det var väl inte heller avsikten?

Universitetslektor *BJÖRN ELSÄSSER*
Ekonomiska institutionen
Linköpings universitet